

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 01-00-5/ 24.01.2015

/моля цитирайте при отговор/

На Ваш № 553-14-20 от 15.01.2015 г.

ДО

Г-Н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА
ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И
ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство (ЗИД на ЗБГ)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

По изпратения ни Законопроект за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство, № 454-01-65, внесен на 17.12.2014 г. от г-н Лютви Ахмед Местан и група народни представители, изразяваме следното становище:

I. По отношение § 1 от законопроекта:

С § 1 от законопроекта се предлага в ЗБГ да бъдат отменени разпоредбите на чл. 26, ал. 1, т. 3 и ал. 2, тъй като въвеждали неравноправно и дори дискриминационно третиране на лицата от небългарски произход, изгубили българското си гражданство, в сравнение с лицата от български произход.

Нормата на чл. 26, ал. 2 предвижда привилегирован режим за възстановяване на българско гражданство за лица от български произход. Привилегированият режим при придобиване на българско гражданство по натурализация на основание български произход се основава на чл. 25, ал. 2 от Конституцията. Този текст гласи, че лицата от български произход придобиват българско гражданство по облекчен ред.

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.govment.bg

Разбира се, не може да не бъде отчетено, че от 01.06.2006 г. е в сила за Република България Европейската Конвенция за гражданството (ЕКГ), ратифицирана със закон, приет от 40-то Народно събрание на 09.12.2005 г. Съгласно чл. 5, т.1 от ЕКГ „разпоредбите относно гражданството на държава-страна по конвенцията, не трябва да правят разграничение и да предвиждат практика, водеща до дискриминация, основана на пол, религия, раса, цвят на кожата или национален или етнически произход.“

Член 6, ал. 2 от Конституцията също забранява привилегиите, основани на народност и етническа принадлежност, но следва да се отбележи, че от това правило самата Конституция в чл. 25, ал. 2 допуска изключение.

Бихме искали да отбележим, че ако се търси уединяване на режима за възстановяване на българското гражданство, чисто хипотетично това би могло да бъде не само в посока на отпадане на изискването за постоянно или дългосрочно пребиваване, а и към въвеждане на това изискване и по отношение на лицата от български произход.

Направеното предложение за промени в чл.26 предполага необходимост от извършване на задълбочена оценка за законодателна целесъобразност и за степента, в която отговаря на обществените потребности, както и доколко избраният подход би дал адекватен отговор на тези потребности.

II. По отношение § 2 от предложения законопроект:

1. По отношение на § 5а, ал.1 и 3 и свързаните с тях предложения в ал.4 и 5:

Предлага се създаването на разпоредби, с които се дава възможност за опростена процедура за придобиване и възстановяване на българско гражданство за лицата, загубили българското си гражданство по силата на чл. 6, ал. 2 от ЗБГ от 1948 г.(отм.) и чл. 16, ал. 2 от ЗБГ от 1968 г.(отм.), както и за придобиване на българско гражданство от лицата, чиито родители при раждането им са изгубили българското си гражданство и са избрали чуждо гражданство по силата на законодателството на държавата, в която са се установили.

Считаме, че не е удачно придобиване и възстановяване на българско гражданство за тази категория лица, без извършване на проверки на лицата от Министерството на вътрешните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“. За съжаление нямаме информация за продължителността на отсъствието на тези чуждестранни граждани от Република България, загубили българското си гражданство по силата на чл. 6, ал. 2 от ЗБГ от 1948 г. (отм.) и чл. 16, ал. 2 от ЗБГ от 1968 г. (отм.), за които се предлага опростена процедура за придобиване или възстановяване на българско гражданство. За лицата – чужди граждани, които не са родени в България, в регистрите на населението няма информация за тях и Министерството на правосъдието няма как да извърши проверки, които точно да установят дали конкретното лице е имало родител български гражданин, който е загубил българското си гражданство по силата на чл. 6, ал. 2 от ЗБГ от 1948 г. (отм.) и чл. 16, ал. 2 от ЗБГ от 1968 г. (отм.) или по силата на законодателството на чуждата държава, в която се е установил. Не бива да се подценява опасността от използването на процедурата за подмяна на самоличност.

Ако тези предложения бъдат приети, ще се създадат условия за правна несигурност, във връзка с настъпилите в чужбина събития като раждане, смърт или склучен граждански брак.

По тези въпроси би следвало да изрази становище и министърът на регионалното развитие и благоустройството.

Предвид изложеното, не подкрепяме § 2 (в частта на § 5а, ал.1 и 3 и свързаните с този текст предложения в ал. 4 и 5) от законопроекта.

III. По § 2 (в частта на § 5а, ал.2 и свързаните с ал.2 предложения в ал. 4 и 5):

С § 5а, ал.2, 4 и 5 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се дава възможност за опростена процедура за придобиване и възстановяване на българско гражданство за лицата, избрали чуждо гражданство или родителите на които са избрали за тях чуждо гражданство по силата на двустранните международни договори между Република България и бившите социалистически страни.

Практиката показва, че в резултат на допуснати от общините грешки голяма част от лицата, попадащи под действието на отменените конвенции и които живеят в България, са вписани в регистрите на населението като български граждани, издавани са им български лични документи, отбили са военна служба в Българската армия, но не са български граждани по силата на цитираните международни договори.

Изискването за разглеждане на молбите за натурализация по реда на образуването им, води до невъзможност в кратък срок лицата от посочената целева група да получат българско гражданство. Големият брой молби за придобиване на българско гражданство от граждани на чужди държави, които не живеят в България, осуетява възможността за бързо произнасяне по молбите.

По тези причини подкрепяме тази опростена процедура за посочената категория лица. Още повече, че Министерският съвет одобри и внесе законопроект за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство в Четиридесет и първото Народно събрание, № 202-01-33 от 26/06/2012, съдържащ идентично предложение, който по обективни причини не можа да бъде разгледан.

